VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA TEXTILNÍCH ŘEMESEL A STŘEDNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA TEXTILNÍCH ŘEMESEL PRAHA 1, U PUJČOVNY 9

VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA TEXTILNÍCH ŘEMESEL

KONZERVOVÁNÍ A RESTAUROVÁNÍ TEXTILIÍ

Tematické plány 1. ročníku pro školní rok 2026/2027

SPOLEČNÉ VYMEZENÍ

Tento dokument spolu s kapitolou 13 zveřejněného akreditovaného vzdělávacího programu tvoří programy vyučovaných předmětů ve smyslu § 5 odst. 1 vyhlášky č. 10/2005 Sb.

Kapitola 13 obsahuje anotace předmětů, cíle učení, metody výuky a seznamy studijních pramenů a dalších studijních pomůcek. Tematické plány konkretizují obsah výuky, řízené samostudium a požadavky kladené na studenty v průběhu období a u zkoušky.

Údaje o vyučujících odpovídají personálnímu zajištění ve školním roce 2026/2027. Odborný cizí jazyk je v tomto školním roce vyučován v anglickém jazyce.

DĚJINY UŽITÉHO UMĚNÍ

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Mgr. Petra Czumalová
Zimní období	32 hodin (2+0)	**ECTS**	1
Letní období	32 hodin (2+0)	**ECTS**	1
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Základní vymezení · 6 hodin

- Umění a jeho funkce. Umělecké dílo v čase. Analýza pojmu umělecké dílo.
- Rozdělení užitého umění podle výchozího materiálu. Dělení textilního umění. Geneze výtvarného umění. Geneze užitého umění.
- Funkce oděvu utilitární a symbolické. Člověk – tělo – prostředí – kultura.

Textil a oděv ve starověku · 26 hodin

- Umění potamických civilizací. Kulturně historický a uměleckohistorický úvod.
- Oděv starověkého Egypta a Mezopotámie. Typologie. Materiály. Výzdoba. Ikonografické a archeologické prameny.
- Antika. Kulturně historický a uměleckohistorický úvod. Antické myšlení o umění. Textilní tvorba v kontextu uměleckých řemesel. Typologie. Výzdoba. Ikonografické a archeologické prameny.

Řízené samostudium – orientačně cca 1 hodina týdně: práce s doporučenou literaturou a obrazovými prameny, základní terminologie, krátké rozbory vybraných děl a příprava podkladů k výuce a zkoušce.

LETNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Textil a oděv v raném středověku

- Umění křesťanské antiky. Křesťanství a umění. Koptské tkaniny. Typologie, materiál, výzdoba. Ikonografické a archeologické prameny.
- Počátek evropského středověku. Nové funkce umění. Vliv ostatních druhů výtvarného umění na textilní tvorbu.
- Předrománský a románský oděv. Typologie. Výzdoba. Ikonografické a archeologické prameny. Analýza dochovaných památek.

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: studium vybraných ikonografických a archeologických pramenů, práce s odbornou literaturou, rozbor konkrétní textilní památky a příprava k ústní zkoušce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student pracuje s odbornou literaturou a obrazovými prameny, zpracovává krátké rozbory a připravuje prezentaci. Zkouška má podle akreditace ústní formu s povinnou prezentací v PowerPointu na určené téma. Hodnotí se odborná správnost, práce s prameny a literaturou, výtvarné zpracování a schopnost interpretace.

CHEMIE KONZERVOVÁNÍ TEXTILU

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Ing. Zuzana Zadáková
Zimní období	32 hodin (2+0)	**ECTS**	4
Letní období	32 hodin (2+0)	**ECTS**	3
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 32 hodin

- Sjednocení chemických základů pro odbornou výuku
- Přírodní vláknotvorné polymery (celulóza, keratin, fibroin)
- Degradace přírodních vláken

Řízené samostudium – orientačně cca 1 hodina týdně: dle potřeby opakování chemického názvosloví a chemických výpočtů pro přípravu roztoků a činidel, on-line konzultace.

LETNÍ OBDOBÍ 32 hodin

- Syntetické vláknotvorné polymery
- Degradace syntetických vláken
- Identifikace vláken
- Zkoušení textilních materiálů

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: práce s odbornou literaturou, opakování učiva a on-line konzultace.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student plní zadané úkoly, průběžně opakuje odbornou terminologii a využívá konzultace. Zkouška má podle akreditace formu písemného testu v trvání 60 minut. Hodnotí se získané znalosti a jejich aplikace.

TECHNOLOGIE TEXTILNÍCH MATERIÁLŮ

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Ing. Zuzana Zadáková
Zimní období	16 hodin (1+0)	**ECTS**	3
Letní období	16 hodin (1+0)	**ECTS**	3
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 16 hodin

- Přírodní textilní vlákna – získávání, historie, vlastnosti, použití

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: práce s odbornou literaturou, průběžné opakování odborné terminologie a on-line konzultace.

LETNÍ OBDOBÍ 16 hodin

- Chemická textilní vlákna – získávání, historie, vlastnosti, použití

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: práce s odbornou literaturou, průběžné opakování odborné terminologie a on-line konzultace.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student pracuje s odbornou literaturou, průběžně opakuje terminologii a plní zadané úkoly. Zkouška má podle akreditace formu písemného testu v trvání 60 minut. Hodnotí se získané znalosti a jejich aplikace.

VÝTVARNÁ PŘÍPRAVA

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Mgr. Tomáš Polcar, akad. soch.
Zimní období	32 hodin (1+1)	**ECTS**	4
Letní období	32 hodin (0+2)	**ECTS**	3
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Kresba

- Základy kresby. Linie jako prostředek vyjádření. Tvar a proporce. Porovnávání proporčních vztahů, kompozice ve formátu, konstrukce jednoduchých předmětů a jejich sestav.
- Modelace objemů, světlo a stín, valéry. Výtvarný postup kresby; využití kresby pro přesné zachycení charakteru předmětu.
- Praktická kresebná cvičení zaměřená na jistotu výtvarného projevu, přesnost pozorování a schopnost vystihnout tvar, plastičnost a povrch zobrazovaného objektu.
- Průběžné konzultace a korekce zadaných úkolů. Výběr a uspořádání prací pro závěrečnou diskusi a hodnocení.

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: samostatná kresebná cvičení podle zadání, procvičování proporcí, valérů a modelace objemu, dokončování rozpracovaných studií a příprava podkladů ke konzultacím a zkoušce.

LETNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Kresba – materiály a výtvarné vyjádření skutečnosti

- Tradiční a soudobé kresebné materiály a jejich výrazové možnosti. Volba vhodného prostředku podle charakteru zobrazovaného předmětu.

Textury a fraktury textilií v kresbě

- Studie povrchů, struktur a materiálových vlastností textilií. Zachycení rozdílného charakteru vláken, vazeb, záhybů, poškození, nepravidelností apod.
- Kresebná interpretace detailu textilního objektu s důrazem na přesnost, materiálový charakter a použitelnost kresby v restaurátorské dokumentaci.

Fragmenty restaurovaných prací

- Kresebné ztvárnění fragmentů restaurovaných prací.

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: zkoušení tradičních a soudobých kresebných materiálů, studie textur a fraktur textilií, dokončování kresebných úkolů a příprava souboru prací ke zkoušce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student plní zadaná výtvarná cvičení, konzultuje rozpracované práce a připravuje výsledný soubor. Zkouška probíhá podle akreditace formou diskuse nad vypracovanými výtvarnými úkoly. Hodnotí se kvalita zpracování, výtvarné vyjádření a schopnost reflektovat zvolený postup.

FOTODOKUMENTACE

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	MgA. Filip Ulver
Zimní období	32 hodin (1+1)	**ECTS**	4
Letní období	32 hodin (0+2)	**ECTS**	3
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Základy fotografie · 4 hodiny

- Fotografie jako informační technologie a výtvarný prostředek. Fotografie ve službách restaurování.
- Úvod do práce ve fotoateliéru, bezpečnost práce a seznámení s fotografickou technikou.

Základy osvětlování a práce s fotografickým přístrojem · 8 hodin

- Práce s halogenovými světly – úvod do světelné konstrukce.
- Práce s fotoaparátem, expoziční režimy, hloubka ostrosti.

Fotografická technologie · 16 hodin

- Rozdělení fotoaparátů a jejich využití. Objektivy a jejich specifika. Clona, závěrka a jejich využití. Vznik a záznam obrazu. Rozlišení, citlivost a šum. Základy exponometrie – EV. Měřicí přístroje a jejich specifika. Dynamický rozsah. Teplota chromatičnosti. Organizace a úprava fotografií.

Povrch a objem ve fotografii · 4 hodiny

- Povrch, objem a plocha.

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: práce s doporučenou literaturou a obrazovými prameny, základní terminologie, procvičování práce s fotoaparátem a expozičními režimy, realizace fotografií v exteriéru a příprava podkladů ke konzultacím.

LETNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Úvod do restaurátorské fotodokumentace · 16 hodin

- Specifika fotografického obrazu.
- Vybavení pracoviště, práce se světlem a materiálem. Ochrana restaurovaného díla při fotografování.
- Dokumentace sbírkových předmětů – praktická část.

Postprodukce snímků · 8 hodin

- Úvod do organizace snímků a přehled základních úprav.
- Pokročilé úpravy v programu Adobe Bridge a základní seznámení s prostředím Adobe Photoshop.

Barevná a kompoziční skladba obrazu · 8 hodin

- Zhotovení snímků dle dílčích zadání.

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: práce s doporučenou literaturou a obrazovými prameny, realizace fotografií v exteriéru, praktická cvičení zaměřená na práci se světlem, barvu a kompozici, dokončení zadaných dokumentačních úkolů a příprava souboru prací ke zkoušce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student vypracovává zadaná fotografická cvičení a připravuje soubor prací k praktickému hodnocení. Písemná část zkoušky ověřuje teoretické znalosti formou testu. Praktická část je hodnocena na základě vypracovaných cvičení; důraz je kladen na technickou a technologickou úroveň zpracování a výtvarnou kvalitu výsledků.

TRADIČNÍ TEXTILNÍ ŘEMESLA

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Jitka Hartová, DiS.; Mgr. Jana Karásková
Zimní období	128 hodin (0+8)	**ECTS**	6
Letní období	128 hodin (0+8)	**ECTS**	5
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 128 hodin

Ruční tkaní · 32 hodin

- Textil a oděv v pravěku a starověku.
- Příze.
- Předtkalcovské techniky.
- Základy tkaní – plátno, kepr; použití různých materiálů.

Výšivka · 32 hodin

- Historie, materiály, pomůcky a základy techniky; praktická cvičení.
- Výšivka u nás, klasická a lidová výšivka, využití v praktických projektech.

Šitá krajka · 32 hodin

- Historie, materiály, pomůcky a základy techniky; praktická cvičení.
- Druhy šité krajky; volba vhodných materiálů a postupů.

Paličkovaná krajka · 32 hodin

- Historie, materiály, pomůcky a základy techniky; praktická cvičení.
- Volba vhodných pomůcek a materiálů pro základy paličkování.

Řízené samostudium – orientačně 3–4 hodiny týdně: práce s doporučenou literaturou a historickými prameny, základní terminologie, dokončování vzorníků jednotlivých technik a materiálů, zpracování technické dokumentace a příprava podkladů ke konzultacím.

LETNÍ OBDOBÍ 128 hodin

Ruční tkaní · 32 hodin

- Textil a oděv ve starověku, počátky evropského středověku.
- Analýza technik a materiálů.
- Praktický nácvik základních postupů.
- Tkaní na tkalcovském stavu.

Výšivka · 32 hodin

- Analýza technik a materiálů; praktický nácvik základních postupů.
- Praktické využití výšivky a práce s neobvyklými materiály.

Šitá krajka · 32 hodin

- Analýza technik a materiálů; praktický nácvik základních postupů.
- Praktické využití šité krajky a práce s různými materiály.

Paličkovaná krajka · 32 hodin

- Analýza technik a materiálů; praktický nácvik základních postupů.
- Praktické využití paličkované krajky; nové materiály a pomůcky.

Řízené samostudium – orientačně 3–4 hodiny týdně: práce s doporučenou literaturou a historickými prameny, procvičování základních pracovních postupů, dokončování vzorníků a rekonstrukcí, zpracování technické dokumentace a příprava ke zkoušce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student plní praktická zadání, dokončuje vzorníky a rekonstrukce a vede technickou dokumentaci. Zkouška má část praktickou a teoretickou. Praktická část ověřuje řemeslné dovednosti a kvalitu technické dokumentace, teoretická část znalosti terminologie a schopnost práce s odbornou literaturou a zdroji.

RESTAUROVÁNÍ A KONZERVOVÁNÍ TEXTILIÍ

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Klára Foitová, DiS.
Zimní období	112 hodin (0+7)	**ECTS**	6
Letní období	112 hodin (0+7)	**ECTS**	6
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 112 hodin

- Úvod do restaurování a konzervace textilií.
- Terminologie, pomůcky, materiály, přístroje.
- Etický kodex a zásady restaurování.
- Popis, průzkum a základní dokumentace.
- Zásady zpracování restaurátorských zpráv.
- Techniky restaurování textilu.
- Péče o textilní sbírky, depozitární prostředí.
- Praktické ukázky – vzorníky č. 1–3.

Řízené samostudium – orientačně 3–4 hodiny týdně: studium doporučené literatury, příprava k výuce, plnění zadaných úkolů, práce na vzornících a průběžná příprava ke zkoušce.

LETNÍ OBDOBÍ 112 hodin

- Fotodokumentace ve všech fázích restaurátorského procesu.
- Výtvarná dokumentace.
- Zásady návrhu na restaurování.
- Konzervace a restaurování jemných textilií (paličkované krajky, šité, strojové).
- Praní a čištění textilií, zkoušky stálobarevnosti, šetrná manipulace.
- Odstraňování lokálních nečistot.
- Výběr cvičných fragmentů – závěrečná práce 1. ročníku.

Řízené samostudium – orientačně 3–4 hodiny týdně: zohledňování získaných řemeslných dovedností a zkušeností, práce s informačními technologiemi, zpracování odborného dokumentu a průběžná příprava k závěrečné zkoušce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student plní zadané úkoly, pracuje na vzornících a cvičném fragmentu a průběžně zpracovává odbornou dokumentaci. Zkouška má ústní, písemnou a praktickou část. Ústní část probíhá formou prezentace v PowerPointu zaměřené na předem vybraný textilní předmět. Písemnou část tvoří odborný dokument o průběhu prací na zvoleném cvičném textilním fragmentu. Praktická část je hodnocena na základě průběžné přípravy, plnění zadaných úkolů a práce na vzornících a cvičném fragmentu. Hodnotí se odborná terminologie, kvalita dokumentace, řemeslný a výtvarně-technický přístup, preciznost a samostatnost při práci i schopnost argumentace a rozhodování.

ODBORNÝ CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Vyučující ve školním roce 2026/2027**	Ak. arch. Alena Kobylková
Zimní období	32 hodin (2+0)	**ECTS**	2
Letní období	32 hodin (2+0)	**ECTS**	2
Ukončení	zkouška	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ZIMNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Základní vymezení · 6 hodin

- Rekapitulace středoškolských znalostí, vyrovnávací testy a cvičení.
- Profesní jazyk a komunikace. Sebeprezentace a motivace ke studiu. CV a motivační dopis.
- Studijní dovednosti – způsoby čtení a psaní poznámek, interpretace textu, myšlenkové mapy.

Historie odívání, liturgický oděv a textilní materiály · 20 hodin

- Funkce oděvu utilitární a symbolické. Člověk – tělo – prostředí – kultura.
- Studijní text Clothes and Fashion; cvičení zaměřená na rozšíření slovní zásoby.
- Výtvarné umění a vizuální kultura – základní odborná terminologie.
- Krátké ústní prezentace individuálně zvoleného tématu.
- Q+A – písemné zpracování odpovědí na otázky 1–4 jako příprava ke zkoušce.

Semestrální písemná práce a individuální konzultace · 6 hodin

- Doporučená témata provázaná s výukou dějin užitého umění: oděv starověkého Egypta a Mezopotámie, antika.
- Typologie, ikonografické a archeologické prameny; individuální průzkum.
- Prezentace ve skupině jako příprava ke zkoušce; odevzdání písemné práce 10. 12. 2026.

Řízené samostudium – orientačně cca 1 hodina týdně: práce s doporučenou literaturou a obrazovými prameny, odborná terminologie, individuální průzkum a příprava podkladů k výuce, semestrální práci a zkoušce.

LETNÍ OBDOBÍ 32 hodin

Tradiční textilní řemesla – tkaní a ruční výšivka · 26 hodin

- Ikonografické a archeologické prameny.
- Princip tkaní a typy vazeb. Koberce a tapiserie.
- Vývoj konstrukce a typy tkalcovských stavů v průběhu historie.
- Odborná terminologie a konverzace: materiály a techniky ruční výšivky.
- Krátké ústní prezentace individuálně zvoleného tématu.
- Q+A – písemné zpracování odpovědí na otázky 5–9 jako příprava ke zkoušce.

Semestrální písemná práce a individuální konzultace · 6 hodin

- Doporučené téma provázané s výukou dějin užitého umění: historie tkaní; případně volné téma a vlastní průzkum zdrojů.
- Prezentace ve skupině jako příprava ke zkoušce; odevzdání písemné práce v červnu 2027.

Řízené samostudium – v průměru 1 hodina týdně: práce s doporučenou literaturou a obrazovými prameny, odborná terminologie, individuální průzkum a příprava podkladů k výuce, semestrální práci a zkoušce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

V průběhu období student absolvuje průběžné testy, zpracovává zadané otázky a semestrální práci a připravuje ústní prezentace. Zkouška má písemnou a ústní část. Součástí písemné části jsou průběžné testy, písemná zpracování zadaných otázek a semestrální práce. Ústní část probíhá formou prezentace v PowerPointu na určené téma. Hodnotí se odborná správnost, jazyková úroveň, zvládnutí odborné terminologie, práce s prameny a literaturou a schopnost ústní i písemné prezentace a interpretace.

ODBORNÁ PRAXE I. – 1. ROČNÍK

Forma vzdělávání	kombinovaná	**Koordinace praxe ve školním roce 2026/2027**	Mgr. Petra Czumalová; Klára Foitová, DiS.
Období	letní	**Rozsah**	80 hodin / 2 týdny
Ukončení	zápočet	**ECTS**	4
Druh předmětu	povinný	**Výchozí dokument**	akreditovaný vzdělávací program, kap. 13

ORGANIZACE ODBORNÉ PRAXE

Pracoviště je voleno ve spolupráci studenta a koordinátora praxe. Praxe probíhá na základě smlouvy mezi školou a přijímající institucí.

Student absolvuje praxi v rozsahu 80 hodin; podmínkou pro uznání kreditů je její splnění nejpozději před zahájením II. ročníku.

Samostatná příprava a zpracování výstupů – orientačně 20 hodin: vedení Deníku praxe s průběžnými záznamy o vykonávaných činnostech, odborných postupech a způsobech práce.

POŽADAVKY NA STUDENTA A ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU

Odborná praxe je ukončena zápočtem. Podmínkou jeho udělení je absolvování praxe v předepsaném rozsahu a odevzdání stanovených výstupů.

Student odevzdává Deník praxe vyučujícímu předmětu Restaurování a konzervování textilií a písemné hodnocení vypracované přijímající institucí vedoucí VOŠ.

Hodnocení zohledňuje odbornou způsobilost studenta, jeho aktivní přístup, dodržování pracovních a bezpečnostních předpisů a schopnost týmové spolupráce. Výsledek hodnocení je vyjádřen jako splněno, nebo nesplněno.